

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Summæ Theologicæ Scholasticæ Et Moralis

In Quatuor Partes Distributæ

In qua de Incarnatione Verbi & Mysteriis vitæ Christi, nec non de Sacramentis in genere & singulis in specie succinctè & dilucidè tractatur

Herincx, Wilhelm

Antverpiæ, 1675

Qu. III. Qualiter requiratur approbatio Episcopi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72963](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72963)

nitor, quando juxta aliquam probabilem Doctorum sententiam putatur quis habere sufficientem jurisdictionem: tunc enim Pontifex censetur tacite concedere jurisdictionem in singulis casibus, si forte opinio verè non subsisteret; idque ad vitanda majora incommoda. Sanè cum praxis communis id habeat, & Doctores plerique doceant, ac scripto evulget, sciente Ecclesiâ seu Pontifice, approbantibusque illis Censoribus, deberet Ecclesia, nisi conniveret, id non tolerare.

31.
Quamdiu
duret juris-
dictio dele-
gata.

Petes, quamdiu duret Jurisdictio delegata? Resp. concessa ad certum tempus expirat eo ipso per lapsum temporis. Nisi fortè confessio jam cœpta audiri, queat post illud tempus finiri, ut docet Sanchez, Lugo, Ariaga & alii passim. Si autem delegatio facta sit absolutè, durat, donec debite revocetur. Adèd ut ne quidem expiret morte concedentis, vel ejusdem amotione ab officio. Quod quidem de delegatione pontificiâ est certum ex praxi & Jure. Si super gratia, de Off. deleg. in 6. & c. Si cui nulla, de Præbend. in 6. De aliorum autem Prælatorum delegatione idem habet contra Nonnullos communis quasi Doctorum sententia, etiam in praxi recepta, quantumvis delegans sit Parochus (et si de hoc dubitet Suarez d. 26. sect. 3. n. 12.) atque etiam si res sit integra, seu necdum cœpta confessio, juxta regulam generalem in Jure fundatam, quod mera gratia non expiret morte concedentis. Talis porrò delegatio censetur, et si fiat usque ad revocationem, vel usque ad beneplacitum Sedis, vel donec aliter disposuerit: secus est juxta Doctores passim contra Nonnullos, si dicat v.g. Episcopus, Usque ad beneplacitum nostrum. Quod tamen in ordine ad Regulares durare etiam post mortem Episcopi, affirmat Bossius, Bordonus, & alii: eò quod Extrav. Inter cunctas de Privil. dicatur: Datam verò Licentiam per Diœcesanorum mortem nolumus terminari. Illud verò specialiter notandum, non posse Superiorem sibi et concedere facultatem post amotionem ab officio duraturam: Ordinarius enim non potest delegare sibi, sed alteri.

Specialiter
an vel quâ-
do expiret
morte con-
cedentis.

QUÆSTIO III.

Qualiter requiratur Approbatio Episcopi?

32.
Approbatio
quid sit.

Approbatio non est aliud, quàm authenticum testimonium seu judicium, quo declaratur aliquis idoneus, cui munus audiendi Confessiones concedatur. Unde non est favor, sed actus justitiæ. In quo differt à jurisdictione, tam ordinaria, quam delegata. Nam approbatio est testimonium, quod dat Episcopus de alicujus Sacerdotis capacitate; qui proinde obtine-

re possit ab Episcopo vel Parocho jurisdictionem. Deinde hæc potest non concedi, utpote favor, pro arbitrio: secus quam approbatio, si Sacerdos sit omnino dignus, & capax. Et hæc quidem jure naturæ non est necessaria, nec fuit jure antiquo, ut cum communi sententia docet Suarez disp. 28. sect. 3.

Sed de ea statuit Trident. sess. 23. c. 15. de Reformatione in hæc verba: Quamvis presbyteri in sua Ordinatione à peccatis absolvendi potestatem accipiant, decernit tamen sancta Synodus, nullum etiam Regularem, posse Confessiones secularium, etiam Sacerdotum, audire, nec ad id idoneum reputari, nisi aut parochiale beneficium, aut ab Episcopis per examen si illis videbitur esse necessarium, aut alias idoneus indicetur, & approbationem, qua gratis detur, obtineat: privilegii & consuetudine quâcumque etiam immemorabili, non obstantibus.

Ubi notandum, judicium de idoneitate intelligi practicum & externum, in forma scilicet authentica verbo aut scripto datum: quicquid sit de interno ac speculativo approbantis judicio. Sicut esset verus Licentiat, et si admittentes judicarent interius esse idoneum. Et sicut verè in judicio posset judicari innocens, contrahente interna Existimatione judicis. Unde similiter in Tridentino intelligitur illud, Idoneus indicetur, quod apparet synonymum cum eo quod subditur, Et approbationem obtineat. Nisi quis malit sic intelligere: Non solum idoneus judicetur interius, si tamen judicatur, sed maximè externam approbationem obtineat. De qua sola etiam sunt Fideles, & it qui approbantur, solliciti, ipsaque verè datur & accipitur, esto dans peccet, si per humanos respectus permittat se superari ad datum reniteret interiori judicio. Idem videtur communis Doctorum sensus contra Bonacina q. 7. de pœnit. pu. 4. s. 1. n. 29.

Hinc patet I. vi Tridentini nullam requiri approbationem, ut quis, sive Religiosus, sive secularis, audiat Confessiones Religiosorum, sive virorum, sive feminarum, modò habeat jurisdictionem ordinariam vel delegatam: nam Tridentinum loquitur tantum de Confessione secularium. Si tamen Ecclesia postmodum aliud ordinaverit, servandum est, ubi id saltem satis innovaverit & usu receptum fuerit.

Patet II. Obtinentes beneficium parochiale (cujus nomine Doctores communiter intelligunt omne illud, cui est annexa cura animarum) non indigere speciali approbatione, sed ex mente Concilii sufficienter approbatos censeri per collationem talis beneficii, quamdiu saltem illud obtinent. Quod addo: quia postquam illud amiserunt, indigent novâ approbatione Episcopi juxta Doctores communiter contra paucos. Nonnulli etiam censent nomine beneficii parochialis comprehendi Præbendam regularem: sed alii passim dicunt: & alii

dicunt: quamvis enim illa sit officium cum cura animarum, non censetur tamen beneficium Ecclesiasticum, ut patet in officio Guardiani, cui nullum jus ad emolumentum temporale est annexum.

Patet III. in ceteris ad audiendum Confessiones secularium, etiam Sacerdotum, hanc approbationem esse necessariam: etiam fuerint Doctores vel Licentiati Theologiæ aut juris Canonici, juxta Doctores communiter, etsi pauci contradixerint. Patet ex generalitate verborum Tridentini. Non est tamen decorum, personas adeo patenter qualificatas instar discipulorum per examina rigorosa tentari, ab iis præsertim, quos potius ipsi velut discipulos interdum instruerent. Unde Tridentinum notanter sub disjunctione dixit: Per examen, si videtur necessarium, aut aliis idoneis judicetur. Ob quod Pius V. etiam prohibuerat Lectores Mendicantium & in Theologia graduatos examinari, Bulla *Esi Mendicantium Ordines*, quæ tamen est quoad hoc reducta ad terminos Tridentini.

Potro hæc approbatio est ita necessaria, ut sine illa absolutio foret irrita; prout respondit Congregatio Cardinalium, & colligitur ex verbis Concilii, quæ Doctores communiter ita intellexerunt. Per eam tamen nulla conceditur jurisdictio, sed tantum judicatur persona idonea, ut declaravit Congregatio Cardinalium teste *Coninck d. 8. n. 49*. Est igitur conditio requisita, ut iurisdiclio obtruncatur, aut in actum exire possit. Quamvis plerumque soleant Episcopi in formula approbationis adungere iurisdictionem, etiam dum approbant Regulares privilegiatos, qui tamen iurisdictione ab Episcopis danda non intelligunt, utpote suam accipientes à Pontifice vi concessionum seu privilegiorum specialium.

Sed gravis difficultas est, cujus Episcopi approbatio requiratur. Circa quam valde diversæ & adversæ sunt Doctorum Sententiæ. Primò *Henriquez l. 3. de Penit. c. 6. n. 7. & in Gloss. lit. A.* citans multos alios præclaros Theologos & Jurisperitos, ac inter ceteros *Franciscum Blanco* Archiepiscopum Compostellanum, & *Guerreia* Archiepiscopum Granatensem, qui interfuerunt Concilio Tridentino, censet sufficere approbationem cujuscumque Episcopi, sive scilicet sit Episcopus Confessarii, sive Episcopus loci in quo fit confessio, sive denique ipsius poenitentis. Idem docent plures alii, & novissimè *Dicasisto disp. 10. sub. 9*. Juxta hanc sententiam approbatus simpliciter ab uno Episcopo est sufficienter approbatus, ut ubi vis locorum audiatur confessiones, si ibi habeat vel acquirat iurisdictionem.

Probatur: quia talis approbatio sufficit ad salvandum verba Tridentini, quæ videntur strictè interpretanda. Quod autem videatur Concilium requirere approbatio-

nem ab Episcopis, non est ita intelligendum, quasi singuli sacerdotes debeant approbari à pluribus Episcopis; sed quia multi sunt Episcopi qui approbent, etsi sufficiat unus. Sicut de extrema-Untione *Jacobi 5.* dicitur: *Inducat presbyteros Ecclesie*; & tamen unus sufficit. Confirmatur: quia approbatio tantum est authenticum testimonium idoneitatis alicujus, sicut doctoratus v. g. est testimonium sufficiens doctrinæ, quod in una Universitate datum, ubique valet; adeoque similiter valere debet illud datum ab uno Episcopo.

Nec obstant varia responsa Cardinalium; signanter hoc: *Approbatus ab alio, quam à Valentino Episcopo, in diocesi Valentina non censetur approbatus ab Ordinario*. Nam (ut omittantur responsiones alæ, quas adiecit *Dicasisto sup.*) non constat authenticè de istis responsis. Et *Vrbannus VIII.* die 11. Augusti anno 1632. decrevit nullam fidem in iudicio vel extrà adhibendam hujusmodi declarationibus, etiam impressis, nisi in authentica forma solito sigillo & subscriptione Præfecti ac Secretarii Congregationis fuerint munitæ. Et quidem ut habeant vim legum, debet insuper accedere mandatum Papæ, ac debita promulgatio: nihil autem horum in objectis declarationibus habest.

Non obstat etiam Bulla *Vrbani VIII.* quæ incipit *Cum sicut*, data 12. Septembris anno 1628. in qua requiritur approbatio ab Episcopis diocesanis, & examen factum ab Ordinario, revocatis omnibus privilegiis in contrarium. Ob hoc *Lugo* censet hanc opinionem non esse amplius probabilem. Sed (ut omittatur, quod Bulla hæc nondum sit publicata in his locis) post eam tot nobiles Scriptores sciente Ecclesiâ hanc sententiam publicis scriptis mandarunt. Deinde Pontifex solum intendit providere ne decretum Tridentini everteretur (ut patet ex contextu Bullæ) huic autem locus est, quando exigitur approbatio ab aliquo Episcopo, cum (ut hi Doctores existimant) verba Tridentini amplius non requirant. Unde in hoc ipso fundant ipsi suam opinionem, & non in aliquibus specialibus indultis; contra quæ dumtaxat agit *Vrbannus*, ea omnia & singula revocans in Bulla præfata. Et ita quidem hi respondent.

Verum hujusmodi Responsio nullatenus quadat novissimæ Decisioni Cardinalium datæ in iudicio contradictorio, & confirmatæ per Breve Apostolicum *Innocentii X.* quæ deciditur, *Regulares in una Diocesi ab Episcopo approbatos nequaquam posse in alia Diocesi confessiones audire sine approbatione Episcopi diocesani*. Ac ne quis effugiat dicendo auctoritati isti derogatum fatis fuisse per hoc, quod jussu S. Congregationis sit Tomus IV. Bullarii magni Cherubini expurgandus signanter per expunctionem Brevis præfati,

38. Qualiter responderi pro his possit ad Declarationes Cardinalium.

39. Item ad Bullam Vrbani VIII.

40. Apertè tamen huic sententiæ obstat novissima decisio S. Congregationis confirmata per Inno. centium X.

accipit aliud Breve *Alexandri VII.* ad Episcopum Andegavensem in quo doctrina opposita declaratur falsa, & salutis animarum perniciofa. Unde etiam si verba *Tridentini* alium sensum paterentur, apparet tamen alia mens Pontificum, qui velle possunt, ut ipsa tali sensu accipiantur & observentur. Ut proinde nulla restare videatur tergiversatio, nisi fortè recurratur ad defectum promulgationis, quæ à pluribus Doctoribus requiritur ad hoc, ut interpretatio authentica sensus dubii seu controversi obliget ad legem in sensu determinato observandam.

41.
Plurimi alii
exigunt approbationem
Episcopi ipsius
Confessarii.

Secundò itaque *Suarez* & plurimi alii censent requiri approbationem proprii Episcopi ipsius Confessarii. Et favent quædam responsa Cardinalium. Favet etiam *Tridentinum*, & *Bulla Urbani VIII.* nam ille Episcopus simpliciter censetur diœcesanus & Ordinarius. Approbatio etiam velut actus quidam jurisdictionis, aut ei affinis, maximè convenit Superiori ipsius approbandi. Quòd autem *Tridentinum* requirat approbationem fieri ab Episcopis, juxta hanc sententiam intelligitur cum proportione accommodata, ut scilicet quilibet debeat approbari à suo. Unde juxta *Varios* talis esset eligibilis in Confessarium ab illis, qui, ratione Jubilæi, *Bullæ Cruciatæ*, aut alterius privilegii possunt eligere Confessarium approbatum ab Ordinario, etsi morerentur in alia diœcesi. Similiter non requireretur nova approbatio, quamdiu approbatus censetur esse diœcesis approbantis, sic ut alibi, ubi est per modum transitus, possit audire confessiones, suppositâ jurisdictione, ut si v. g. assumatur seu rogetur ibidem à Parocho loci. Ita *Suarez d. 23. sect. 7. n. 11.* Immo *Varios* id extendunt ad casum quo Confessarius domicilio mutato transit ad aliam diœcesim, suppositâ semper vel obtentâ ibidem jurisdictione; eò quòd talis sit verè approbatus sive judicatus minister idoneus Sacramenti ab Ordinario, qui scilicet erat tempore approbationis. Nihilominus Plerique alii hoc non admittunt. Pro quibus aperte facit novissima decisio *Curie Romanæ* relata *n. preced.* Et hi serè incidunt in opinionem eorum, qui requirunt approbationem Ordinarii ipsorum pœnitentium, seu confiteri volentium. Quæ sententia (inquit ipse *Suarez sup. sect. 6. n. 6.*) est sine dubio valde consentanea rationi, ac debitæ gubernationi; addens illam ideo ei semper ac simpliciter placuisse. Illud nihilominus satis indubitatum est, quòd etiam mutato domicilio maneat approbatio alterius diœcesani eatenus, ut si contingat Confessarium eò reverti, non indigeat ibi novâ approbatione: quin immo etiam alibi degens possit excipere Confessiones subditorum alterius diœcesis eo venientium, suppositâ jurisdictione, juxta Doctores.

Tertiò *Bonacina* & Nonnulli alii censent approbationem debere dari ab Episcopo loci, in quo fit confessio. Sed hoc videtur parum probabile: cum locus per se loquendo parum faciat ad confessionem; deinde non videtur dubium, quin approbatus Antverpiæ proficiscens Mechliniam cum circum Antverpiensi, possit ibidem confessionem illius excipere; etsi non sit approbatus Episcopo Mechliniensi.

Quartò plurimi alii Doctores valde probabiliter censent requiri approbationem Episcopi pœnitentium. Idque non caret congruentiâ. Favent etiam responsa quædam Cardinalium. In eadem sententiam similiter serè recidunt, qui exigentes approbationem Episcopi Confessarii, simulant illam debere renovari in nova diœcesi. Et juxta hanc sententiam approbatus v. g. Antverpiæ solum potest audire confessiones subditorum Episcopi Antverpiensis, & ex consuetudine vel tacitâ concessione, subditos aliorum Episcoporum, in diœcesi Antverpiensi actu existentes, subditos autem Episcopi Antverpiensis potest audire ubivis. Similiter qui Antverpiæ habitans relicto proprio Episcopo peteret approbari à alio v. g. Gandavensi, non potest audire confessiones, nisi subditorum Episcopi Gandavensis, vel in diœcesi ejusdem: estque hæc sententia maximè consona praxi, & novissimæ decisioni allegatæ *n. 40.* Nec obstat quædam declaratio Cardinalium, in qua dicitur, *Episcopum non posse sibi eligere sacerdotem sibi non subditum, qui à proprio Ordinario non fuerit admittus seu approbatus ad audiendas confessiones.* Nam de ea authenticè non constat. Et planè durum est dicere, quòd Episcopus non possit approbare Confessarium sibi non subditum pro confessione propria, qui (ut praxis & ratio docet) potest illum approbare pro confessione suorum subditorum. Nisi fortè quis velit ibi pro Episcopis ipsi statui speciale jus (quòd non credo fieri in meris Declarationibus) vel solum declarari, eos comprehendere decreto *Tridentini*, quamvis alioquin non prohibeantur approbare quemlibet pro seipsis (quòd faciunt hoc ipso, quòd aliquem eligunt; qui etiam eatenus agnoscat ipsos tamquam Ordinarios) nisi renuntiaverint Episcopatu, & subditis careant.

Itaque in praxi tenendum, ut quilibet curet approbationem obtinere ab Ordinario domicili, & dum in alia diœcesi versatur, eam similiter à Diœcesano obtineat, si ibi confessiones subditorum illius excipere velit; præsertim quando Episcopi id exigunt. Quidquid enim sit de primæva mente *Tridentini* aut verbis illius (quæ facile paterentur alium sensum) hodie videmus Ecclesiæ sensum & praxim eò planè vergere.

Petes; An Pastor aliundè non impeditus, quamdiu retinet pastoratum, possit au-

dicere confessiones etiam in aliis dicecesibus, si a Pastoribus locorum rogetur sive delegetur? Resp. Aff. Ita Henriquez, Vasquez, Suarez, Lugo, Diana, Ariaga & alii Doctores passim contra Nonnullos. Ratio est: nam in tali beneficiato nulla requiritur approbatio præter beneficium parochiale; quo proinde obtento censetur idoneus absque restrictione ad aliquam dicecesim. Hæc ratione Pastores vicini, etsi diversarum dicecesum ex mutua delegatione jurisdictionis invicem juvant, audiendis confessionibus, cum ad aliquem cum est magnus concursus. Unde Parochus potest eligi à quovis quolibet in loco constituto tempore Jubilæi in Confessarium, seu à quocumque alio habente potestatem eligendi Confessarium approbatum.

Petes II. An sufficiat approbatio petita, sed negata? Resp. non sufficere pro Sacerdotibus sæcularibus, quantumvis injuste approbatio denegatur: quia Tridentinum requirit approbationem esse obtentam tamquam conditionem sine qua Sacerdos non censetur idoneus ad confessiones excipiendas.

Idem de Regularibus tradunt Doctores communiter ob generalem determinationem Tridentini, in quo revocantur omnia privilegia contraria. Sed hoc non obstante Varii etiam Recentiores asserunt contrarium ob Clem. Dudum, de Sepulchris, ubi FF. Prædicatores & Minores juxta formam ibi præscriptam præsentati & ab Episcopis recepti habentur ab ipsa Sede Apostolica approbati: hæc autem Clementina in generali Concilio facta & Corpori Juris inserta non videtur sufficienter revocata per generalem clausulam derogantem privilegiis. Cui accedit similis ferè concessio facta Regularibus in Concilio Lateranensi sub Leone X. sess. 11. Bulla quæ incipit: Dum intra mentis ætatis. Pro hac opinione Aversa q. 16. sect. 6. refert Navarrem, Rodriguez, Miranda, Henriquez, Layman, Petrinum, Lezana, Bossum, Gamachum, Caeslinum, Portel, Joannem de Cruce. Eandem probabilissimam appellat Diana P. 2. Tr. 4. Resol. 200.

Verumtamen esto hoc, accedente præsertim tot gravissimorum Theologorum auctoritate videri posset non improbabile, saltem respectu Fratrum Prædicatorum & Minorum, quos Clementina de jure concernit, ceteros autem solum ex communicatione privilegiorum; non est tamen facile practicandum, tum quia est valde odiosum Episcopis: tum quia oppositum est conformis praxi: tum quia non est facile præsumendum de injustitia negatæ approbationis: tum quia alioquin videri posset frustra Regularium specificatio. Tum denique quia in Clem. Dudum non videtur fieri sermo de approbatione, qualem ordinavit postea Tridentinum, sed de præsentatione Fratrum

in ordine ad obtinendam à Dicecesano jurisdictionem. Vide Cardinalem de Lugo & alios. Et novissimè Alexander VII. inter 41. propositiones ab eo reprobatae statuit hanc ordine 13. Satisfacit præcepto annua confessionis, qui consuetur Regulari Episcopo presentato sed ab eo injuste reprobato.

Petes III. An possit dari Regularibus approbatio cum limitatione? Aliqui negant. Sed videtur dicendum posse fieri ex justa causa: non enim eadem doctrina sufficit ad omnium ubique confessiones excipiendas: nam minor requiritur pro rusticis & pueris, quam pro mercatoribus, advocatis & aliis. Unde quia Tridentinum committit Episcopis judicium approbationis aut reprobationis, censetur etiam commisisse potestatem approbandi cum limitatione, quando saltem adest justa causa. Sine ea tamen non potest Episcopus approbationem restringere. Unde Congregatio Cardinalium Anno 1587. die 2. Julii declaravit in hunc modum: *Regulares, qui ad confessiones audiendas idonei generaliter ab Ordinariis eorumque examinatoribus reperti & probati fuerint, generaliter quoque & indistinctè absque aliqua limitatione temporis certorumve locorum aut generis personarum admittantur in Dicecesi propria. De ceteris vero, qui non adeo idonei reperientur si petierint se admitti, arbitrio Ordinariorum relinquit ipsos cum limitata facultate, prout eisdem Ordinariis magis expedire videbitur, probare & admittere.*

Petes IV. An approbatio semel data possit ab Episcopo revocari vel suspendi? Resp. non posse licitè absque rationabili causa: quia alioquin fieret ministris dignis & idoneis injuria. Immo revocationem sine justa causa factam esse invalidam, docent plures Doctores, etiam loquentes de sæcularibus. Quod saltem loquendo de Regularibus admitti potest: quia approbatio in iis non habet se per modum gratiæ, quæ revocari potest, sed per modum justæ sententiæ, quæ velut transitiva in rem judicatam & amplius revocari non potest, durantibus rebus in eodem statu, & non apparente nova causâ in contrarium: quemadmodum judex postquam sententiam pronuntiavit, non potest sine justa causa jus alteri collatum auferre. Unde sacra Congregatio anno 1615. die 20 Novembris decrevit, Ordinariis Confessarios regulares, aliàs ab ipsis licitè approbatos, ab audiendis confessionibus suspendere post hac minimè licere, nisi ex nova causa, eaque ad confessiones ipsas pertinente, aut ob non servatū interdictum ab ipsis Ordinariis positum. Insuper Ordinarios Confessiones audiendi facultatem omnibus simul unius conventus Regularibus Confessariis, eadem sacrâ Congregatione inconsultâ, nullo pacto adimere posse. Immo Pius V. Bullâ, *Etsi Mendicantium Ordines*, statuerat, Mendicantes ne quidem posse de novo vocari ad examen. Idem tamen Pon-

47.

An possit dari approbatio limitata a Regularibus.

48.

An semel data possit revocari vel suspendi.

Pon-

Pontifex Bullâ, Romani Pontificis, permittit hoc Episcopo successori p[ro] majori conscientia suâ quiete. Quo non obstantè Rodriguez To. 1. q. 59. a. 4. & 6. conatur ostendere Prædicatores & Minores non posse de novo examinari etiam ab Episcopo successore. Idemque docet Bruno Chassaign Tr. 5. c. 2. Propos. 2. allegans declarationem Cardinalium, quam etiam refert Barbosa in Remiss. ad cap. 15. sess. 23.

QUÆSTIO IV.

De ceteris Requisitis in Confessario, & observandis in ministro, defectibusque supplendis.

49.
In Confessario ultra potestatem requiritur probitas,

Et competens scientia ac discretio:

Unde haberienda.

Et cavens minister graviter peccaret se ingerendo huic ministro.

IN Confessario seu ministro Sacramenti pœnitentiæ ultra potestatem Ordinis & jurisdictionis ac approbationem requiritur etiam probitas, seu status gratiæ (ut in Tract. de Sacram. in gen. dictum est) & carentia impedimenti canonici (quale est censura vel irregularitas) ut patet ex dictis in materia de Censuris.

Insuper requiritur scientia atque prudentia huic ministerio conveniens; quia ad rectè exercendum suum officium debet quisque esse competenter idoneus & instructus, ne se exponat errandi periculo. Et eò magis in præsentî ministerio, in quo juxta Rituale Romanum Tit. de Sacram. Pœnitent. Confessarius judicis pariter, & medici animarum personam sustinet, ac divinæ justitiæ simul & misericordiæ minister à Deo constitutus est, ut tamquam arbiter inter Deum & homines honori divino & animarum saluti consulat. Vt ergo (inquit Rituale Romanum) rectè judicare queat discernens inter lepram & lepram, & tamquam peritus medicus animarum morbos prudenter curare, & aptè remedia applicare sciat, quantum potest maximam ad id scientiam atque prudentiam, tum assiduis ad Deum precibus, tum ex probatis Auctoribus, præsertim à Catechismo Romano & prudenti consilio peritorum, studeat sibi comparare. Quod totidem verbis repetit Pastorale Mechliniense editum à Jacobo Boonen Archiepiscopo, omisso quod dictum est de Catechismo Romano; cujus loco Synodus II. Mechliniensis Tit. de Sacram. Pœnit. c. 5. substituit quatuor Castellarum libros, quos commendat, nimirum Directorium Joannis Polanci, Manuale Navarri five ejus Compendium, Summam Toleti, & Enchiridion Binsfeldii & similes. Unde cordatus quilibet facillè deprehendat probatos jam pridem dirigendæ praxis formandæque conscientia modos, quos Critici nostri reproband, improbabilis aliquando sibi conscientias in seminandis periculosis doctrinis efformantes.

Hinc etiam patet, quòd graviter pec-

caret, qui sine requisita scientia hoc officium assumeret & exerceret.

Tenetur autem Confessarius scire, non solum quæ sunt de substantia hujus Sacramenti, sed etiam quæ de præcepto. Puta quæ sit absolutionis forma, qualis esse debeat dispositio pœnitentis, quæ sint de integritate confessionis, quæ sint peccata vel non, quæ mortalia aut venialia, quæ circumstantiæ mutant, aut non mutant speciem, five quæ sint necessariò aperiendæ, quæ sint peccata reservata, quibus sint annexæ censuræ, à quibus possit aut non possit absolvere, quanam debeat pœnitens adimplere, in quibus casibus debeat restituere, & ipse Confessarius eum obligare ad restituendum, vel ad aliquid aliud providendum, & quæcumque demum ad complementum hujus ministerii spectant.

Non tamen tenebitur Confessarius exactè omnia scire, quæ ad moralem doctrinam pertinent, sed quæ communiter occurrunt & solent esse nota. Nec tenetur promptè omnia discernere aut memoria retinere: sed satis erit, si in rebus difficultioribus, aut abstrusioribus sciat dubitare, ut spatium ad consulendos libros vel doctiores viros accipiat. Et hanc quidem diligentiam pro rerum exigentia facere debet. Non tenetur quoque Confessarius simplicium personarum scire ea, quæ ad superiores personas spectant: sed plus tenetur scire Confessarii in civitatibus expositi, ad quos accedere solent. Curiales, Mercatores & similes (qui afferre solent causas difficultiores) quàm Confessarii in pagis & villis, aut collegiis, ad quos non nisi simplices rustici, aut pueri, aut pii homines accedunt. Vti ex alia parte, non oportet esse per se satis instructum Confessarium audientem viros peritos & doctos, qui possunt & vellent tunc supplere instruendo ipsi Confessarium de necessariis rebus.

Hinc fit, non posse pœnitentem confiteri Sacerdoti insufficienti; adeò ut graviter peccaret ex industria, quærens vel sciens ter accedens talem Confessarium, & consequenter invalidè confiteretur, quòd per se pœnitens non est aptus supplere defectum. Si tamen bonâ fide processerit, confessio erit valida, & ad summum ea erunt supplenda, quæ defuerint integritati confessionis. Similiter resultat in Prælati obligatio non admittendi ad confessiones audiendas, nisi Sacerdotes sufficienter instructos. Ex necessitate tamen excusari poterit, tum Confessarius, tum pœnitens, tum Prælati, quando non potest haberi copia Sacerdotis magis idonei: ut interdum contingit in locis, in quibus viget acerbior infidelium aut Hæreticorum persecutio.

Ad obligationem ministrandi hoc Sacramentum quod attinet, constat quemlibet